Lieta Nr. C31450712

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā, 2014.gada 30.janvārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa:

tiesnese A.Freimane,

ar sekretāri S.Priedi

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Norvik banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 28.jūnijā AS „Norvik banka" cēlusi tiesā pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētājs) par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja pamatparādu Ls 5621,57, procentus Ls 2303,21 un līgumsodu Ls 1315, kopā Ls 9239,78.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1762.panta 1pantu, 1764., 1811., 1943. un 1946.panta pirmo daļu.

Prasībā norādīts, ka 2010.gada 22.janvārī veicot atbildētāja iepriekšējo parāda saistību pret AS „Norvik banka" pārstrukturēšanu starp banku un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.PTK-005266, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums Ls 5621,57 apmērā, atbildētāja saistību pret prasītāju, kas izriet no 2008.gada 10.oktobra aizdevuma līguma Nr.PTKR00584 un 2006.gada 13.februāra Nr.VK10005155 par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu pilnīgai izpildei.

Saskaņā ar noslēgtā līguma 1.3.punktu un 2010.gada 22.janvāra papildnolīguma pie līguma noteikumiem atbildētājs pielīga maksāt procentus par aizdevuma izmantošanu 24% gadā, bet aizdevumu pielīga atmaksāt līdz 2016.gada 15.janvārim.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku norēķini atbildētājam bija jāveic līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājs pielīga maksāt līgumsodu 0,15% dienā no termiņā nesamaksātās summas. Saskaņā ar līguma 3.3. punktu līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no saistību izpildes.

Banka norāda, ka atbildētājs savas saistības nav izpildījis, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos kontā ir pietiekošs naudas atlikums aizdevuma atmaksas veikšanai, sakarā ar ko pamatojoties uz līguma 2.3.2. punktu 2011.gada 17.oktobrī banka nosūtīja paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un atbilstoši līgumam, atbildētājam tika dots 10 dienu termiņš saistību izpildei.

Atbildētājs saskaņā ar prasībā norādīto saistības nav izpildījis, vienīgais maksājums no atbildētāja saņemts 2011.gada 31.janvārī Ls 25 apmērā.

Atbildētājs/pers. A/ rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

Uz tiesas sēdi AS „Norvik banka" pārstāve nav ieradusies. No bankas tiesā saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka banka prasību uztur pilnā apmērā un lūdz lietu izskatīt bez prasītāja pārstāves klātbūtnes.

/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Pavēste atbildētājam nosūtīta uz viņa deklarēto dzīves vietas adresi. Pie minētiem apstākļiem tiesa atzina, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots Civilprocesa likuma noteiktā kārtībā, un nepastāvot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktiem apstākļiem lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina, ka lieta izskatāma bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē, pasludinot lietā aizmugurisku spriedumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{1} pantu.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

2010.gada 22.janvārī aizdevuma līgums Nr.PTKR005266 (lietas 10.lapa) apliecina, ka bankas un atbildētāja starpā noslēgts līgums, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 5621,57 apmērā atbildētāja saistību pret banku, kas izriet no 2008.gada 10.oktobra aizdevuma līguma Nr.PTKR00584 un 2006.gada 13.februāra Nr.VK10005155 par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu pilnīgai izpildei. Saskaņā ar 2010.gada 22.janvāra aizdevuma līgumu Nr.PTKR005266 un papildnolīgumu atbildētājs pielīdzis maksāt 24 % gadā par aizdevuma izmantošanu, līgumā pielīgstot aizdevuma atmaksas termiņu 2016.gada 15.janvāris (lietas 11.lapa).

Atbilstoši līguma noteikumiem, kredīta un procentu atmaksa izdarāma, veicot ikmēneša maksājumus, kas norādīti maksājumu grafikā (lietas 12.lapa), nodrošinot nepieciešamo summu kontā (līguma 2.2.1.punkts).

Saskaņā ar prasībā norādīto atbildētājs līgumattiecību laikā uzņemto saistību izpildei veicis tikai vienu maksājumu – Ls 25 apmērā. Tā kā Civillikuma 1838.pants nosaka, ka pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo, un atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ir pildījis, tiesa atzīst, ka atbildētājam nepildot saistības, banka pamatoti, izmantojot līguma 2.3.2.punktā un Civillikuma 1589.pantā noteiktās tiesības, ir paziņojusi atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos no līguma un pieprasījusi visu no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).

Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs savas saistības pret prasītāju būtu izpildījis, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 5621,57 jeb EUR 7998,77.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar noslēgto aizdevuma līgumu Nr. PTKR005266 un papildnolīgumu atbildētājs pielīga maksāt 24% gadā par aizdevuma lietošanas atvēlējumu.

Ņemot vērā, ka atbildētājs ir pielīdzis maksāt procentus par aizdevuma lietošanu, un nav ne iesniedzis pierādījumus savu saistību izpildei, proti, procentu samaksai, kā arī nav apstrīdējis noslēgtās saistības esamību, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu.

Vadoties no Civilprocesa likuma 5.panta sestās daļas, kas paredz, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, ka tiesa atzīst, ka izvērtējot prasības pieteikumā norādītā procentu apmēra pamatotību, lietā ir piemērojams Augstākās tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644, atbilstoši kuram gadījumos, kad kreditors paziņo par vienpusēju atkāpšanos no noslēgtā līguma, līgums atzīstams par izbeigtu un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

No lietas materiāliem pievienotās prasītājas 2011.gada 17.oktobra paziņojuma izriet, ka banka atbildētājam ir paziņojusi par vienpusēju līguma izbeigšanu ar 2011.gada 27.oktobri.

Ņemot vērā minēto un apstākli, ka atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir veicis līgumā pielīgto procentu samaksu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu bankai ir piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 15.februāra līdz līguma izbeigšanas brīdim, tas ir, 2011.gada 27.oktobrim, kas sastāda EUR 3249,24 (Ls 2283,58).

Visbeidzot tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji sekojošu iemeslu dēļ.

Atsaucoties uz pušu noslēgtā līguma 3.1.punktu, prasītāja aprēķinājusi atbildētājam līgumsodu par maksājumu kavējumu Ls 1315,00 apmērā.

Minētie pušu noslēgtā līguma noteikumi paredz, ka par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem aizņēmējam jāmaksā bankai līgumsods 0,15 % dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

No Civillikuma 1720.panta izriet, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā ir bijis norunāts, un ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā (2.punkts).

Kā tiesa konstatējusi jau iepriekš, atbildētājs pieļāvis saistību izpildes nokavējumu, kura apmērs nodibināts bankas iesniegtajā parāda aprēķinā.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrēto lietas apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (SKC-113/2010). Arī šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un

piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmērā. Minētais tiesas vērtējumā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu līgumsoda samērīgumam.

Ņemot vērā, ka atbildētājs ir pieļāvis saistību izpildes nokavējumu, un lietā nav konstatēti kādi no Civillikuma 1657.pantā norādītajiem gadījumiem, kad tiesa var atsvabināt parādnieku no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenams līgumsods EUR 799,88 (Ls 562,16) apmērā, kas atbilst 10% no atbildētāja neizpildīto saistību pamatparāda apmēra.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

Līdz ar to, ievērojot bankas lūgumu, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) prasītājai atzīstamas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Apmierinot prasību daļēji, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.pantam no atbildētāja par labu bankai ir piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātai prasījumu daļai.

Ar tiesas spriedumu apmierināta prasība par parāda kopējā summā EUR 12 047,89 (Ls 8467,31) par kuru saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu ir maksājama valsts nodeva EUR 677,18. Tā kā banka ir samaksājusi valsts nodevu Ls 317,84 jeb EUR 452,25, tas ir, apmērā, kādu tobrīd noteica spēkā esošais Civilprocesa likuma regulējums, tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenama valsts nodeva atbilstoši bankas samaksātajam valsts nodevas apmēram, tas ir, EUR 452,25 apmērā. papildus no atbildētāja par labu bankai ir piedzenami bankas samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (Ls 3,30) apmērā par prasības pieteikuma un pavēšu nosūtīšanu.

Ņemot vērā to apstākli, ka kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un tiesas pavēstu nosūtīšanu pusēm kopējā summa sastāda EUR 5.90 (Ls 4,15), tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītājas veiktais maksājums, t.i. EUR 1,21 (Ls 0,85) apmērā, par labu valstij ir piedzenama no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189. - 195. un 204.^{1},208.^{1}, 208.^{2} pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik banka", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, neatmaksātā aizdevuma pamatsummu EUR 7998,77, procentus par aizdevuma lietošanu EUR 3249,24, kas aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 15.februāra līdz 2011.gada 27.oktobrim, līgumsodu EUR 799,88 un tiesas izdevumus EUR 456,95, bet pavisam kopā piedzīt EUR 12504,84 (divpadsmit tūkstoši pieci simti četri *euro*, 84 centus), kas iemaksājami norēķinu kontā LV44LATB000000PATERLS – AS „Norvik Banka".

Noteikt AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 1,21 (viens *euro*, 21 centi) jeb Ls 0,85, kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt /pers. A/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

AS "Norvik Banka" spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma izgatavošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

/pers. A/ 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma izgatavošanas datums noteikts 2014.gada 13.februāris.

Tiesnese A.Freimane